

Az OKJ nélkül sem áll meg az élet

A JÓ SZAKEMBER HOLTIG TANUL

Földesi Gábor

A CNC-s szakképesítések a legkeresettebb szakmák között szerepelnek az elhelyezkedési sorrendben, hiszen a komoly szaktudáson túl jól fizető munkavállalási lehetőséggel kecsegtető képzésről van szó. Megkérdeztünk egy oktatót, aki szerint bizonyos időközönként a szakmai tanárookra is ráférne a valós ipari tréning.

A CNC-képzések célja, hogy nagy értékű, fejlett technológiai szintet képviselő gépek, berendezések gazdaságos kihasználásához, üzemeltetéséhez szükséges szakembereket oktassanak. A tanfolyam elvégzését

leginkább azoknak javasolják, akik már rendelkeznek egy alapvető szaktudással és gyakorlattal. Horák Ferenc oktató szerint az alapokról indulni nem lehet a CNC-oktatás során. A székesfehérvári Fezima

Kft. ügyvezetője elmondta, hogy nulla, minden szakmaiságot nélkülöző tudással felesleges beülni egy ilyen tanfolyamra.

– Csaknem 30 éve foglalkozom CNC-s oktatással. A '90-es

években a középiskolai képzés keretein belül, de komoly ipari gépeken folyt az oktatás és a jelentkezők már akkor is rendkívül fogékonyak és kíváncsiak voltak a technológiára, a nagyobb cégek hazai letelepedése és munkaerő-felszívása miatt pedig töretlenül vált a képzések népszerűsége. Ma leginkább a felnőttek jelentkeznek a tanfolyamokra, akik már rendelkeznek némi alaptudással. Ugyanis már alapkövetelmény az alapszakma megléte, az anyag- és szerszámismeret, a műszaki rajzok és megmunkálási

technológiák ismerete, ezekre épül a gépek programozása – mondja az oktató, aki a saját tulajdonában álló gépeken tanít.

A CNC-tanfolyamok köztudottan drágák, amit a megkérdozett oktató a gép alapárával, a műhely, az alapanyagok meglétével és a rendkívül magas rezsiorádjával indokol. A vállalkozásában napi szinten használt gépeket az ún. holtidőben állítják a képzések szolgálatába, így szinte folyamatosan dolgoznak rajtuk. Általánosságban elmondható, hogy kizárólag a tanfolyamok miatt nem éri meg ilyen komoly és drága eszközöket fenntartani, legyen az akár fém- vagy faipari berendezés. Horák Ferenc szerint a megfelelő előképzettséggel egy év alatt megszereshető az a tudás, amivel már OKJ-s vizsgát tehet a jelentkező. Hozzátette: a képzések rendszerint teljes létszámmal futnak, de probléma, hogy a sikeres vizsga után sokakat csábít a külföld a jobb megélhetés álmával.

– A magasabb fizetésen túl fontos előnye a CNC-s szakembernek, hogy kulturált munkakörnyezetben dolgozhat. A jobb paraméterekkel bíró gépek zárt munkatérben üzemelnek, zaj- és balesetvédelmi, valamint az elszívás szempontjából a megszokottnál jobb körülmények között – mondja az oktató, majd a jövőbeni képzési változásokat (2020-tól: Szakképzés 4.0) firtató kérdésünkre elmondja:

– A képzéseknek minden esetben meg kell felelniük az iparkamara elvárásainak, a kamarák felé pedig az ipar támasztja az aktuális követelményeket. Történjen bármi, a jól megfogalmazott igények kielégítése később ugyanilyen lényeges lesz, bárhog is hívják majd a képzési rendszert. Valamilyen komoly oklevelet ezután is kell majd adni a dolgozóknak, amivel bizonyíthatja, hogy emelt szintű szakmai kompetenciákkal rendelkeznek. Mindegy, hogy ennek OKJ lesz a neve vagy más. Olyan nincs, hogy egy dolgozó szaktudás nélkül beugrik egy mun-

kahelyre és felveszik, mert majd menet közben kipróbálják. Idővel úgyis kiderül a képesség hiánya, ráadásul komoly anyagi károk is keletkezhetnek a hozzá nem értésből. Az ipar pedig jogosan várja el, hogy ez ne forduljon elő.

Horák Ferenc az oktatási rendszerrel kapcsolatban kiemelte, hogy az igazán nagy baj akkor van, ha a középiskolában dolgozó szakoktatók nem szakemberek. Képzetségi esetén pedig az ő esetükben is fennáll az elvándorlás veszélye. Az oktató szerint érdemes lenne átvenni azt a nyugati példát, miszerint a szakoktató öt évente visszatér az iparba egy időre, hogy frissítse az ismereteit.

– Kívánatos lenne a szakoktatók bérért minimum 30 százalékkal emelni, hiszen nekik az elméleti anyagon túl többféle szakmai ismerettel is rendelkezniük kell, nem beszélve a gépkezeléshez szükséges idegen nyelvről. Szakoktató és szakoktatás nélkül nincs jövő. ■

A CNC-megmunkáló (Computer Numerical Control) önállóan kezeli az adott technológiai ágazat szerinti szerszámgépeket, és szükség esetén beavatkozik az adott technológiába a gépkezelés szintjén (programozás, technológiai paraméterek módosítása). Ezen felül egyszerű megmunkáló programot is képes készíteni. Alkalmazza a szakmához, tevékenységhez tartozó precíziós mérőeszközöket és készülékeket, beállítja a szerszámokat, majd a munkadarab felfogása és beállítása után legyártja azt.